

“LA SALUT EN EL MIL·LENNI”

Mostra de films i fotografies

Objectiu 6: COMBATRE EL VIH/SIDA, LA MALÀRIA I ALTRES MALALTIES

Invisibles

Direcció: Mariano Barroso, Isabel Coixet, Javier Corcuera, Fernando León de Aranoa, Wim Wenders

Campanya organitzada per:

Amb el suport de:

Invisibles

Direcció: Mariano Barroso, Isabel Coixet, Javier Corcuera, Fernando León de Aranoa, Wim Wenders

Producció: Pinguin Films i Reposado. Espanya, 2007

Productor: Javier Bardem

Durada: 100 min

Secció Panorama del Festival de Cine de Berlín 2007

Festival de Cine de Málaga

Amb motiu del vintè aniversari de les seves activitats a Espanya, l'ONGD Metges sense Fronteres volia cridar l'atenció sobre algunes de les crisis humanitàries més invisibilitzades i oblidades d'arreu del món. L'actor Javier Bardem, que havia coincidit amb una unitat d'emergències de Metges sense Fronteres en un viatge a Etiòpia dos anys enrere, va oferir-se per produir un film col·lectiu, una pel·lícula coral, mescla de documental i de ficció, a través de la qual cinc cineastes aporten la seva mirada sobre la situació que han de suportar milers de persones víctimes de conflictes i situacions de violència, de malalties ignorades des d'Occident, etc.

«Ésta es una historia acerca de cinco conflictos olvidados, acerca de aquellos a los que no vemos. Es también la historia de los que nunca apartaron su mirada de ellos.»

Cartas a Nora, Isabel Coixet

Direcció: Isabel Coixet

Guió: Isabel Coixet

Muntatge: Arantxa Roca

Fotografia: Emili Guirao

Filmografia d'Isabel Coixet

Demasiado viejo para morir joven (1988); *Cosas que nunca te dije* (1995); *A los que aman* (1998); *Mi vida sin mí* (2003); *Hay motivo* (2004); *La vida secreta de las palabras* (2005); *Paris, je t'aime* (2007); *Invisibles* (2007).

Plantejat com a docuficció i prenent com a model narratiu el relat epistolar, *Cartas a Nora* ens guia en les vint-i-quatre hores de la vida de la Nora, una jove boliviana que viu a Barcelona. Les imatges rodades amb la càmera a mà —convulses, granuloses, desenfocades— ens aproximen a la protagonista i ressegueixen la seva quotidianitat mentre, de manera extradiegètica, des de Bolívia, sentim com la seva germana Rosa narra el dany que la malaltia de Chagas està fent a la família. Però, malauradament, la Nora ja sap què és la malaltia de Chagas.

En un fragment de la carta, la Rosa li recorda a la Nora: «quan érem petites jugàvem a ser invisibles». Amb el temps, la Nora ha assolit aquest immerscut do de la invisibilització, com a dona immigrada i com a testimoni directe del desconeixement, la manca d'investigació i d'accés a recursos al voltant d'una malaltia parasitària mortal, la malaltia de Chagas, que afecta prop de vint milions de persones, sobretot de l'Amèrica Central i del Sud.

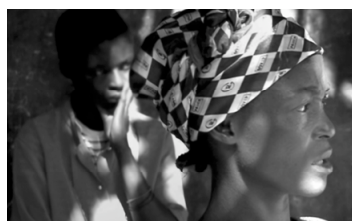
Crímenes invisibles, Wim Wenders

Direcció: Wim Wenders

Guió: Wim Wenders

Muntatge: Mathilde Bonnefoy

Fotografia: Alberto Venzago

Al sud de la República Democràtica del Congo, el grup armat dels Mai-Mai assetja, tortura i agredeix sexualment centenars de dones. Els seus testimonis com a supervivents són indispensables per denunciar i donar a conèixer les històries de violència i de dolor que suporten milers de dones de països en conflicte. Wenders reflexiona sobre l'analogia del visible/cognoscible amb l'ús d'un recurs formal senzill i efectiu. Les dones apareixen i desapareixen del camp visual, però a la fi les seves manifestacions i denúncies no passen inadvertides perquè s'articulen, es verbalitzen, es canten.

A la República Democràtica del Congo els acords de pau signats el 2002 no han servit per aturar els greus enfrontaments entre l'exèrcit i les milícies. En

Filmografia de Wim Wenders

Títols destacats: *La letra escarlata* (1973); *El amigo americano* (1976); *París, Texas* (1984); *El cielo sobre Berlín* (1987); *Tan lejos, tan cerca* (1993); *El final de la violencia* (1997); *The Million Dollar hotel* (1999); *Buenavista Social Club* (1999); *The soul of a man* (2003); *Tierra de abundancia* (2004); *Llamando a las puertas del cielo* (2006); *Invisibles* (2007).

un país en guerra, dominat pels homes, la violència contra les dones i els infants són el pa de cada dia. Les agressions sexuals augmenten el risc d'infecció de malalties de transmissió sexual, com la sida, amb l'agreujant que la guerra també comporta una falta d'atenció mèdica a la població i una situació sanitària crítica.

Buenas noches, Ouma, Fernando León de Araña

Direcció: Fernando León de Aranoa

Guió: Fernando León de Aranoa

Muntatge: Yago Muñoz i Patricia López

Fotografia: Jordi Abusada

A Uganda, fa vint anys que duren els enfrontaments entre la guerrilla de la Lord's Resistance Army (LRA) i l'exèrcit del govern. Més de vint mil infants han estat segrestats i reclutats com a soldats per l'LRA. Hi ha centenars de nens, desplaçats i víctimes d'una guerra que els ha convertit en orfes, que cerquen asil a les nits perquè no els raptin. Refugis vigilats com l'Arca de Noè acullen aquests nens, els night commuters, protagonistes com a testimonis i actors d'aquesta història retratada per Fernando León de Aranoa.

El documental descriu la paradoxa que suposa la situació de les víctimes d'un crim contra els drets humans tan terrible com els nens soldats d'Uganda. Els night commuters recorren diversos quilòmetres al dia per amagar-se i no ser vistos pels guerrillers. Però el més dramàtic és que tampoc no són visibles als ulls d'una comunitat internacional que hauria d'emparar-los.

Filmografia de Fernando León de Araña

Araña:

Familia (1996); *Bamio* (1998); *Los lunes al sol* (2002); *Princesas* (2005); *Invisibles* (2007).

El sueño de Blanca, Mariano Barroso

Direcció: Mariano Barroso

Guió: Mariano Barroso

Muntatge: Mariano Barroso i Yago Muñoz

Fotografia: David Omedes

L'Alba és model i té accés a productes de bellesa que contenen eflornitina i que debiliten el creixement del pèl. La Bianca viu al sud-est de la República Centreafricana, es cansa, s'adorm i flaqueja per culpa de la malaltia de la son, una xacra oblidada però popularitzada als països occidentals com un fenomen exòtic o de caire novel·lesc (pensem en tota la literatura al voltant de la mosca tse-tse), quan, de fet, mata més de cinquanta mil persones cada any. Per combatre la malaltia de la son és imprescindible el tractament amb l'eflornitina, però algunes empreses farmacèutiques no ho veuen lucratiu i no destinen prou recursos a programes d'investigació o a un subministrament accessible de la medicació.

Barroso combina la reacció de ficció, en blanc i negre, del debat entre les empreses farmacèutiques i les ONGD, amb la proposta documental sobre la història en paral·lel de dues dones: una consumidora privilegiada de productes cosmètics i una malalta sense accés al medicament que podria guarir-la. De 1995 a 2001, l'eflornitina va desaparèixer del mercat, però la pressió pública liderada per l'OMS va propiciar que se'n reiniciés la producció. No obstant això, encara queden passos per fer, com aprovar la teràpia combinada o facilitar el subministrament del fàrmac via oral i no pas via intravenosa.

Filmografia de Mariano Barroso

Mi hermano del alma (1993); *Éxtasis* (1995); *Los lobos de Washington* (1999); *Kasbah* (2000); *Hay motivo* (2004); *Homígas en la boca* (2005); *Invisibles* (2007).

La voz de las piedras, Javier Corcuera

Direcció: Javier Corcuera

Guió: Javier Corcuera i Elena García Quevedo

Muntatge: Martín Eller

Fotografia: Jordi Abusada

Finalista a l'Oscar 2007 al millor curtmetratge.

Filmografia de Javier Corcuera

Chiapas, hablan los rebeldes (1998);
Doñana: memoria de un desastre
(1998); *La espalda del mundo* (2000);
La guerrilla de la memoria (2002);
Condenados al corredor (2003); *En el mundo a cada rato* (2004); *Invierno en Bagdad* (2005); *Invisibles* (2007).

Des de fa cinquanta anys, a Colòmbia hi ha una guerra que la comunitat internacional sembla haver oblidat. La violència de la guerrilla i l'exèrcit ha causat milers de morts, més de tres milions de desplaçats i hi ha centenars de pobles arrasats. Quatre anys després de sortir corrent del seu poble per culpa dels atacs dels paramilitars (paradoxalment la població es coneix com «El Encanto»), la comunitat de desplaçats està disposada a tornar amb l'esperança de refer les seves vides. Un viatge de retorn a casa, a la terra, emocionant i dolorós, per mirar de recuperar pacíficament el que els van arrebassar amb l'ús de la violència.

Les experiències de resistència de la població civil desplaçada dels Altos de Cazucá queden enregistrades des de la mirada documental de Javier Corcuera. Una mirada propera, sense artifici, que no prioritza l'exercici d'estil sinó que cedeix tot el protagonisme al coratge i la voluntat d'una comunitat assolada i oblidada. El documental denuncia la falta de consciència de l'existència i l'abast d'aquesta tragèdia.